

หลักสูตรวิชาการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) จำนวน 35 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2561ภายใต้กรอบที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถาทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ นอกจากนี้จะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว อาหารเพื่อการบริโภคประจำวันยังจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการบริโภคและความอยู่รอดของตนเองและคนในครอบครัว

สมุนไพรเป็นผลิตผลธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุ ที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค อาการเจ็บป่วยต่าง ๆ หรือบำรุงร่างกาย สมุนไพรจึงเป็นหนึ่งทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ และในชุมชนมักปลูกพืชสมุนไพรไทยในครัวเรือน เช่น ตะไคร้ ข่า ขิง ขมิ้น ฯลฯ การนำสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการบรรเทาอาการปวดเมื่อย และมีกลิ่นหอมหลากหลายชนิด ได้แก่ ไพล ขมิ้น มะกรูด ตะไคร้ ใบมะขาม ใบส้มป่อย เป็นต้น มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อบำบัดสุขภาพ เช่น สมุนไพรพอกเข้า เพื่อบรรเทาหรือลดอาการปวดเข้าได้ สมุนไพรไทยนี้ยังสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ดังนั้นการนำสมุนไพรมาแปรรูปเพื่อบำบัดสุขภาพสามารถทำเป็นอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้

หลักการของหลักสูตร

- 1.เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
- 2.เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า)
2. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
3. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
4. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 10 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 25 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด
5. การนิเทศ ติดตามประเมินผลงานของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า)	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) 2. สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) 3. มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ 4. สามารถตัดสินใจเข้าสู่การประกอบอาชีพได้	1.ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2. การวิเคราะห์ทางการตลาดและทิศทางการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) 3. การประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) -ความรู้เรื่องสมุนไพร -หลักการเลือกสมุนไพร -การแปรรูปสมุนไพรแบบอบแห้ง -การแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) 4. การตัดสินใจเข้าสู่การประกอบอาชีพ	1.วิทยากรให้ความรู้ถึงความสำคัญและความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน 2.วิทยากรอธิบายถึงความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) 3.วิทยากรให้ความรู้ การประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) -ความรู้เรื่องสมุนไพร -หลักการเลือกสมุนไพร -การแปรรูปสมุนไพรแบบอบแห้ง -การแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) 4. วิทยากรผู้สอน และผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยคำนึงศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่	3ชม.	1ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิต และด้าน ทรัพยากรมนุษย์		
2	ทักษะการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า)	1. บอกสรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิดได้ 2. บอกอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) 3. บอกวิธีการทำแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า)	1. สรรพคุณของสมุนไพร 2. วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) 3. การแปรรูปสมุนไพรเพื่อบำบัดสุขภาพ (สมุนไพรพอกเข้า) 3.1ขั้นตอนการเตรียมสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ดังนี้ -สมุนไพรสำหรับการพอกเข้าแบบสดสูตรเย็นและสูตรร้อน -สมุนไพรสำหรับการพอกเข้าแบบแห้งสูตรเย็นและสูตรร้อน 3.2 ขั้นตอนการออกแบบถุงผ้าสำหรับใส่สมุนไพรพอกเข้า 3.3ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ	1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสรรพคุณของสมุนไพร 2. วิทยากรบรรยายให้ความรู้การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการทำสมุนไพรบำบัดสุขภาพ(สมุนไพรพอกเข้า) 3. วิทยากรบรรยายและสาธิตการเตรียมสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ดังนี้ 3.1ขั้นตอนการเตรียมสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ดังนี้ -สมุนไพรสำหรับการพอกเข้าแบบสดสูตรเย็นและสูตรร้อน -สมุนไพรสำหรับการพอกเข้าแบบแห้งสูตรเย็นและสูตรร้อน 3.2 ขั้นตอนการออกแบบถุงผ้าสำหรับใส่สมุนไพรพอกเข้า 3.3 ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งจัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำ	3ชม.	20ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				วิธีการทำ และฝึกปฏิบัติ 4. วิทยาการบรรยายและสาธิตการออกแบบถุงผ้า ออกแบบถุงผ้าสำหรับใส่สมุนไพรพอกเข้า พร้อมทั้งจัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำ วิธีการทำ และฝึกปฏิบัติ 5. วิทยาการประเมินผลงานของผู้เรียน		
3	การบรรจุภัณฑ์	1. บอกความหมายของบรรจุภัณฑ์ได้ 2. บอกวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ได้ 3. สามารถออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้	1.บรรจุภัณฑ์ - ความหมายของบรรจุภัณฑ์ - วัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ - การบรรจุภัณฑ์ 2. การออกแบบตราสินค้า	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องบรรจุภัณฑ์และการออกแบบตราสินค้า 2. วิทยาการอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์และการออกแบบตราสินค้า 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การบรรจุภัณฑ์และการออกแบบตราสินค้า 4. วิทยาการประเมิน ผลการบรรจุภัณฑ์ของผู้เรียน	2ชม.	2ชม.
4	การจัดจำหน่าย	สามารถบอกช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้	1. การกำหนดราคาขาย 2. การส่งเสริมการขาย 3. การจำหน่ายสินค้าออนไลน์	1. วิทยาการบรรยายให้ความรู้การคิดต้นทุน การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษา และฝึกปฏิบัติการกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การจำหน่ายสินค้าออนไลน์	2ชม.	2ชม.

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. วัสดุฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลการประเมินความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการจัดตั้งกลุ่ม / ในสมัครผู้เรียน / แบบสำรวจความต้องการเรียนรู้
2. แบบประเมินความพึงพอใจ
3. แบบประเมินผลและรายงานผล

การเทียบโอน

-